

DE MAGIE VAN VOORLEZEN OP SCHERM

ONDERZOEK – Op de website devoorleeshoek.nl, opgericht door **Anouk Overman**, zijn honderden voorleesfilmmpjes te vinden, geschikt voor kinderen van nul tot tien jaar, waarin verhalende prentenboeken worden ondersteund door klassieke muziek. In samenwerking met **Stichting Lezen** en **dr. Suzanne Mol**, universitair docent **Pedagogische Wetenschappen** aan de **Universiteit Leiden**, is het gebruik van **De Voorleeshoek** wetenschappelijk onderzocht. De positieve resultaten hadden oprichter **Overman** ‘niet gelukkiger kunnen maken’.

DOOR EVA GERRITS

Hoe is De Voorleeshoek ontstaan?

Overman: ‘Nadat ik tien jaar had gestudeerd – van mbo-opleiding onderwijsassistent via de pabo naar muziekwetenschappen aan de universiteit – wist ik dat ik niet voor de klas wilde. Binnen het curriculum van het basisonderwijs was er naar mijn idee niet genoeg ruimte om met creatieve talenten van leerlingen te werken. Maar ik wilde het onderwijs ook niet loslaten. Waar ik het meest van had genoten tijdens de pabo was het voorlezen in de klas. Er gebeurde dan altijd iets met de kinderen, iets magisch: die enorme betrokkenheid, het intense luisteren, de band die je samen opbouwt door gesprekjes over de boeken. Ik las steeds vaker dat er te weinig wordt voorgelezen – zonde van al die mooie kinderboeken, vond ik. Thuis ben ik voor mijn eigen plezier een voorleesfilmpje gaan maken, met mijn camera op een statief, zittend op de bank met *Wij hebben een orkest* van Dick Bruna, vol personages die een instrument bespelen. Zo kwam ik op het idee er klassieke muziek onder te zetten. Ik heb het gepitcht bij een media-inveringsbedrijf, Cult Crowd. Met succes, ineens kon ik een bedrijf in voorleesfilmpjes opzetten.

In 2016 zijn we gestart met 25 filmpjes. Inmiddels zijn dat er ruim 1000: 600 in het Nederlands en 400 voor de Amerikaans-Spaanse tak The Reading Corner, waarvan 380 in het Engels en 20 in het Spaans. The Reading Corner ontstond overigens in 2018, nadat een groot Amerikaans telecombedrijf informeerde naar leuke content voor kinderen. Er komt nog een reeks filmpjes in het Frans en ik zou heel graag verhaaltjes in het Pools, Turks, Arabisch en nog een aantal talen willen toevoegen, om meer anders-talige kinderen te bereiken.’

Proberen jullie actief mensen te bereiken die niet vanzelfsprekend met boeken in aanraking komen?

‘We werken onder andere samen met de Koninklijke Bibliotheek, waardoor De Voorleeshoek gratis beschikbaar is voor alle kinderen die lid zijn van de bibliotheek in Nederland. Met het bibliotheekpasje kan gratis worden ingelogd en kunnen kinderen thuis naar De Voorleeshoek kijken. Ook is De Voorleeshoek beschikbaar in alle asiel-

zoekerscentra, waar ik ook voorlees. De Voorleeshoek groeit en het wordt steeds drukker maar ik vind het belangrijk zelf te blijven voorlezen, te zien wat het doet met kinderen. En elke keer als ik bij een AZC ben geweest, kom ik thuis met mooie verhalen. Laatst begon er een meisje te dansen telkens als de muziek begon, rondjes draaiend op haar tenen. Een jongen die alleen Arabisch sprak en van wie ik dacht: die haakt vast af, heeft vijftig minuten met pure verwondering zitten kijken en luisteren. Wie weet heeft hij toch een paar Nederlandse woorden opgepikt.

Ik zie überhaupt dat de muziek kinderen meeneemt de prenten in. In de filmpjes wordt er niet meer dan op de illustraties in- en uitgezoomd, van links naar rechts en van boven naar beneden. Meer is ook niet nodig. Ik heb bewust niet voor animatie gekozen; dat is kostbaar, bovendien zijn de illustraties al zo weloverwogen en rijk, er gebeurt al zoveel in. Sowieso werkt het beter dan met een boek rondgaan in de klas, waarbij kinderen steeds schever in hun stoel gaan hangen omdat ze de prenten goed willen zien.'

Wat zijn de toekomstplannen?

'We richten nu De Voorleeshoek+ in, waar leren op een leuke manier centraal staat. Kinderen zijn bijvoorbeeld steeds meer bezig met eten, koken en duurzaamheid, dus komt er De Kookhoek, een zesdelige kinderkookboekenserie, ondersteund door een filmpje waarin iemand kokkerelt. We zijn aan het kijken of daar een versje in kan, om het te koppelen aan voorlezen. Ook gaan we prentenboeken met de tekst in beeld brengen: karaokelezen; en er komt een muziekhoek. Er zijn zoveel mooie muziekboeken gemaakt, het zou erg leuk zijn als een muziekleraar die tot leven brengt zodat je kan meezingen of gewoon luisteren. En we willen nieuwsitems – Prinsjesdag, de Olympische Spelen, een vulkaanuitbarsting – koppelen aan kinderboeken. In korte filmpjes wordt dan iets leerzaams verteld, eventueel gekoppeld aan iets wat je zelf kunt doen, met een link naar een bijpassend verhaal. We bekijken ook de mogelijkheden rondom coderen en programmeren. Elk leerstuk wordt in elk geval gekoppeld aan kinderboeken, dat is en blijft de kracht van De Voorleeshoek.'

Onderzoeksresultaten

Via Stichting Lezen kwam Overman in contact met dr. Suzanne Mol, werkzaam aan de Universiteit Leiden, die het wetenschappelijk onderzoek naar het gebruik van De Voorleeshoek optuigde. Een aantal aansprekende resultaten: de 51 deelnemende ouders gaven bijna allen aan (heel) tevreden te zijn met De Voorleeshoek; ook de meeste kinderen gaven aan het (heel) leuk te vinden ernaar te kijken. Het grote aantal beschikbare filmpjes, de stijl van filmen, de manier van voorlezen en de gekozen titels worden goed gewaardeerd. Ouders vinden het fijn dat ze in aanraking komen met nieuwe boeken die ze anders niet gekozen zouden hebben. De inzet van klassieke muziek ziet een aantal ouders als een speelse manier om ermee kennis te maken, en de combinatie van voorlezen, prenten en muziek wordt positief beoordeeld. Mede door de klassieke muziek wordt kijken naar De Voorleeshoek gezien als een rustgevende activiteit, en veel ouders hebben de indruk dat De Voorleeshoek positief bijdraagt aan de ontwikkeling van hun kind. Hoewel als nadeel wordt genoemd dat De Voorleeshoek scherm-tijd betekent, geven ouders aan dat ze De Voorleeshoek verkiezen boven andere bronnen van filmpjes, zoals de televisie, YouTube, of (meer algemeen) het internet. De Voorleeshoek wordt gezien als een meer educatieve, veiligere en reclamevrije bron. Een aantal ouders geeft aan favoriete Voorleeshoekboeken te hebben geleend of gekocht. Overman: 'Zelf voorlezen blijft de voorkeur hebben, maar De Voorleeshoek biedt een mooie aanvulling. We blijven ons ontwikkelen, de website wordt vernieuwd, het bereik groeit en er is nog zoveel potentie. Het doel is dat ieder kind in aanraking komt met boeken en minstens vijftien minuten per dag wordt voorgelezen. Hopelijk wordt De Voorleeshoek een begrip in binnen- en buitenland en kunnen we daaraan ons steentje bijdragen.'

devoorleeshoek.nl wordt wekelijks aangevuld met nieuwe verhalen. Particuliere abonnementen (€ 3,99 per maand) en zakelijke abonnementen zijn mogelijk. Een factsheet met alle onderzoeksresultaten is opvraagbaar bij Stichting Lezen.